

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 18 Ağustos 2020
Sayı : 1396

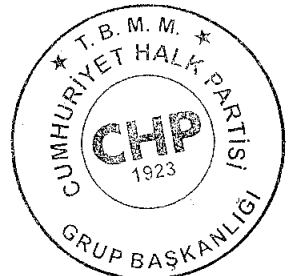
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkındaki Kanun Teklifi ve gerekçesi
ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim. 27.07.2020

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma
Tarih :	01 Ekim 2020
Esas No:	2/3079

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ

18 Ağustos 2020

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

18 Ağustos 2020

No: 699047

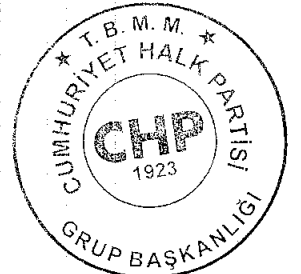
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

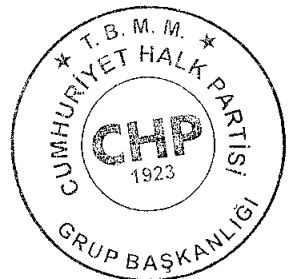
Vatandaşlarımız, yaşamlarını idame ettirebilmek, günlük temizlik, beslenme, çalışma ve diğer zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak için mutlak olarak elektriğe ihtiyaç duymaktadırlar. Yirmi birinci yüzyılda ülkemizde maalesef ki elektrik borçları nedeniyle halen elektrik kesintileri yaşanmakta ve vatandaşlarımız en temel ihtiyaçlardan olan elektrik hizmetinden mahrum bırakılarak hayatlarını devam ettirememektedirler. Bununla birlikte elektrik kesintisi sebebiyle suya ulaşamayan bilhassa Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından hizmet verilen GAP bölgesi olarak adlandırılan Şanlıurfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerinde yaşayan bölge halkı COVID-19 Virüsünden korunmak için gerekli tedbirleri alamamakta ve ayrıca su ihtiyacını gideremeyen hayvanlar telef olmaktadır.

Ayrıca ve önemle belirtilmelidir ki; Güneydoğu Anadolu Bölgesi başta olmak üzere ülkemizin birden fazla bölgesinde tarımsal sulamada elektrik kullanılmaktadır. Son günlerde Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından GAP bölgesinde yer alan Diyarbakır, Şanlıurfa, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak illerimizde borç sebebiyle elektrik kesintisi yapıldığı iddia edilmekte ve vatandaşlar günlük temizlik, beslenme, çalışma ve benzeri temel ihtiyaçlarını karşılayamadıkları gibi ülkemizin en verimli topraklarındaki ürünler de kuruyarak yok edilmeye mahkum edilmiştir. Çiftçilik mesleğinin kamu hizmeti niteliğinde olduğu kabul edilerek çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi ile çiftçilerin ve Türkiye ekonomisinin zarar etmesinin önüne geçilmelidir.

Anayasamızın 5. Maddesi, “Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.” ve **11. Maddesi,** “Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.” Ve **45. Maddesi,** “Devlet, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır. Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.” ve **56. Maddesi,** “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.” demek sureti ile açıkça devlete, vatandaşların hayatlarını idame ettirebilmesi için gerekli hizmetlerin sağlanması ile tarımsal ürünlerin elde edilebilmesi için gerekli tedbirlerin alınması hususunda sorumluluk yüklemiştir. Burada korunan hukuki değer vatandaşların sağlıklı bir şekilde yaşamlarını devam ettirebilmeleri için su ve elektrik gibi kamu hizmetlerine ulaşabilir olması, tarımsal üretimin desteklenmesi ve gerekli tedbirlerin alınmasıdır. Aksi durumda vatandaşlar en temel ihtiyaç olan elektrik ve su hizmetlerine ulaşamayacak ve tarım arazilerindeki ürünlerin tahrip olmasıyla birlikte yeni tarım ürünü de ekemeyeceklerdir. Çiftçilerin beslediği büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar telef olmaktadır. Bu durum modern anayasal düzende kabul edilemezdir.

İşbu kanun teklifimizle Anayasal ihlallerin bir nebze de olsa önüne geçilerek, elektrik borcu sebebiyle elektrik kesintileri yaşayan vatandaşlarımızın ilgili kanundan faydalanabilmesi hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile, 04.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen sözleşmeler uyarınca, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ile 20.02.2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca özelleştirilerek faaliyet göstermekte olan şirketler ile Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin ve hissedarı olduğu elektrik şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklı alacaklara yönelik düzenleme yapılmaktadır. Kanun maddesinde öngörülen başvuru ve taksitlendirme sayesinde vatandaşların elektrik borcu sorunu çözümlenmektedir.

MADDE 2 – Madde ile, tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklı alacaklara yönelik düzenleme yapılmaktadır. Kanun maddesinde öngörülen başvuru ve taksitlendirme sayesinde çiftçi vatandaşların elektrik borcu sorunu çözülerek susuzluktan telef olan tarım ürünlerinin ve susuzluk nedeniyle ekilemeyen tarım ürünlerinin önüne geçilerek çiftçinin ve Türkiye ekonomisinin zarar etmesini engellemek amaçlanmaktadır. Ayrıca şirket yönetim kurullarına yetki verilerek taksit ödeme zamanlarının bölgelere, illere ve ürünlerin hasat zamanlarına göre taksit tarihleri belirlenerek çiftçi vatandaşların ödeme yapmalarını kolaylaştırmak hedeflenmektedir.

MADDE 3 – Çeşitli kanun hükümleri veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurulları ile taksitlendirilmiş veya yapılandırılmış borçların da iş bu Kanun hükümlerinden yararlanma imkanı tanınmıştır.

MADDE 4 – TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve iş bu Kanun maddeleri kapsamına giren alacakların da bu Kanun hükümlerinden yararlanacağı belirtilmiştir.

MADDE 5 – Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri de alacaklarını iş bu Kanun maddelerinde öngörülen şekilde yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

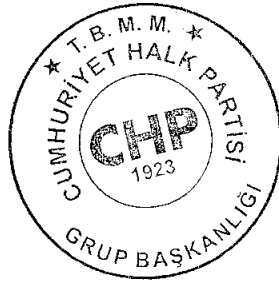
MADDE 6 – Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçluların belirlenen ödemeleri belirtilen tarihlerde yapmaları halinde iş bu Kanun maddelerinden yararlandırılabileceği düzenlenmiştir.

MADDE 7 – Bu Kanun maddelerine göre yapılandırılan borçların ödenme şekli ve süresi düzenlenmiştir.

MADDE 8 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 9 - Yürütme maddesidir.

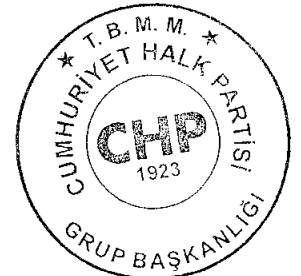
BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDAKİ KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 04.12.1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtım ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen sözleşmeler uyarınca, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ile 20.02.2001 tarihli ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun ile 14.03.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca özelleştirilerek faaliyet göstermekte olan şirketler ile Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin ve hissedarı olduğu elektrik şirketlerinin elektrik tüketiminden kaynaklı alacaklarından, vadesi 15.07.2020 tarihi itibarı ile geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarı ile ödenmemiş olan ana borç ile birlikte feriler yerine, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar ana borca TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen altıncı ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuru yapılması ve ödenmesi gereken tutarın ilk taksitinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen yıldan başlamak üzere bu kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla ferilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

MADDE 2 – 1. Maddede sayılan kuruluşların tarımsal sulamada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarından, vadesi 15.07.2020 tarihi itibarı ile geldiği halde bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş olanların asıllarının tamamının, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen altıncı ayın sonuna kadar abonesi bulunulan dağıtım şirketine başvuru yapılması ve ödenmesi gereken tutarın ilk taksitinin bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen yıldan başlamak üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda bir taksit ödenmesi suretiyle toplam on iki eşit taksitte ödenmesi şartıyla ferilerin tamamından vazgeçilir. İş bu maddede belirtilen taksit ödeme zamanını alacakların bulunduğu bölgeler, iller, ürünlerin hasat zamanı dikkate alınarak değiştirmeye şirket yönetim kurulları yetkilidir.

MADDE 3 – İş bu Kanun hükümleri, bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce çeşitli kanun hükümlerine veya TEDAŞ veya hissedarı olduğu elektrik dağıtım şirketlerinin yönetim kurullarının yetkisi ile taksitlendirilmiş ve taksit ödemeleri devam etmekte olan alacaklar için, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bakiye tutar içindeki alacak aslı, taksitlendirme şartları ihlal edilmiş olan alacaklar için ise ödenmemiş toplam tutar içindeki alacak aslı dikkate alınarak uygulanır.

MADDE 4 – TEDAŞ'a ait olup tahsilatı özelleştirilen elektrik dağıtım şirketlerince sürdürülen ve iş bu Kanun maddeleri kapsamına giren alacaklar da bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

MADDE 5 – Özel sektör elektrik dağıtım şirketleri de alacaklarını iş bu Kanun maddelerinde öngörülen şekilde yapılandırır.

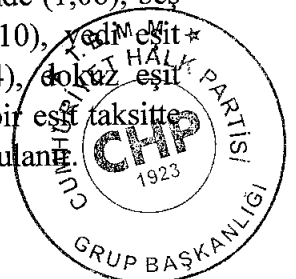
MADDE 6 – Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce dava konusu edilmiş ve/veya icra takibi başlatılmış alacaklar için, borçluların bu Kanun maddelerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunmaları halinde, asıl borçlular ve kefiller hakkında sürdürülen davalar sonlandırılır, icra ve takip işlemleri durdurulur. Bu takdirde, borçluların mahkeme masraflarını, icra masraflarını ve vekalet ücretini ilk taksit tutarı ile birlikte ödemeleri şarttır.

MADDE 7 – Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, Kanun maddelerinde öngörülen şartların yanı sıra, bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen altıncı ayın sonuna kadar ilgili dağıtım/perakende satış şirketine başvuruda bulunmaları ve 2. Maddede belirtilen alacaklar hariç olmak üzere Kanun maddeleri kapsamında ödenecek tutarların ilk taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen yıldan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami yirmi dört eşit taksitte ödemeleri şarttır. Bu Kanun maddesine göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

Bu Kanun hükmüne göre hesaplanan tutarın;

- a) İlk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.
- b) Taksitle ödenmek istenmesi halinde, 2. Madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, borçluların başvuru sırasında altı, dokuz, on iki, on sekiz veya yirmi dört eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.
- c) Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili bentlere göre belirlenen tutar;
 - i) Altı eşit taksit için (1,05),
 - ii) Dokuz eşit taksit için (1,07),
 - iii) On iki eşit taksit için (1,10),
 - iv) On sekiz eşit taksit için (1,15),
 - v) Yirmi dört eşit taksit için (1,20),katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlulara tercih ettikleri taksit süresine uygun ödeme planı verilir. Ancak, tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapılması halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilir.

Bu kanunun 2. Maddesine göre ödenmesi gereken tutarların; iki eşit taksitte ödenmesi halinde (1,02), üç eşit taksitte ödenmesi halinde (1,04), dört eşit taksitte ödenmesi halinde (1,06), beş eşit taksitte ödenmesi halinde (1,08), altı eşit taksitte ödenmesi halinde (1,10), yedi eşit taksitte ödenmesi halinde (1,12), sekiz eşit taksitte ödenmesi halinde (1,14), dokuz eşit taksitte ödenmesi halinde (1,16), on eşit taksitte ödenmesi halinde (1,18), on bir eşit taksitte ödenmesi halinde (1,20), on iki eşit taksitte ödenmesi halinde (1,22) katsayı uygulanır.

MADDE 8 – Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 9 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

